

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је предвиђено да Република Србија, поред осталог, уређује и обезбеђује, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• Проблеми које овај закон треба да реши, односно циљеви који се овим законом постижу

Основни разлог за доношење овог закона, односно циљ који се овим законом постиже, садржан је у потреби прецизирања појединих одредаба Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 91/15-аутентично тумачење, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 и 118/21 - у даљем тексту: Закон) које се односе на порески третман ликвидације и стечаја, чиме би се решиле одређене потешкоће са којима се, у њиховој примени, суочавају како обвезници пореза на добит правних лица над којима се спроводи поступак ликвидације или стечаја, тако и Пореска управа Републике Србије (у даљем тексту: Пореска управа) у чијом надлежности је примена Закона.

С тим у вези, овим законом се предлаже измена и допуна члана 34. Закона у смислу прецизирања да обавезу подношења пореске пријаве за обвезнике током поступка ликвидације или стечаја, као и по њиховој обустави или окончању има ликвидациони или стечајни управник обвезника. Усвајањем ове измене отклониле би се, пре свега, недоумице у односу на то ко је обавезан да поднесе пореску пријаву у случају престанка постојања пореског обвезника услед спроведене ликвидације, односно стечаја.

Такође, предложеном изменом и допуном наведеног члана Закона, прецизира се да се почетак рокова за подношење пореске пријаве у поступку ликвидације, односно стечаја, одређује према датумима уписа одређене промене у надлежном регистру, односно даном регистрације те промене, када она постаје јавна и доступна трећим лицима, а тиме и Пореској управи као заинтересованој страни. Извесност у погледу извештавања о битном догађају коју обезбеђује јавни регистар, омогућава аутоматизацију пословних процеса, јер ће Пореска управа бити у могућности да на основу пријема информације о упису промене код Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) успостави критеријуме за аутоматско праћење рокова за испуњење обавеза обвезника који су у поступку ликвидације, стечаја или реорганизације. Дакле, за аутоматизацију процеса неопходно је да Пореска управа може да из једног поузданог извора, као што је АПР, према унапред договореним критеријумима извештавања, добије информације које имају за последицу промену статуса обвезника у Јединственом регистру пореских обвезника, и, с тим у вези, праћење извршења одговарајућих законских обавеза. Исто би омогућило проверу благовремености подношења пореских пријава, испуњења пореске обавезе, као и покретање евентуалне процедуре за утврђивање лица потенцијално одговорних за преузимање обавезе преосталог пореског обвезника.

Поред тога, период за које се пријаве подносе у случају ликвидације и стечаја усагласио би се са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/2019 и 44/2021 - др. закон) у погледу обавезе састављања ванредних финансијских извештаја, будући да се порески биланс и, с тим у вези, и пореска пријава сачињава на основу, у овом случају ванредних, финансијских извештаја. Тиме би престале да постоје све недоумице и различита тумачења које поводом ових датума сада постоје.

Састављање пореске пријаве са стањем на дан који претходи дану регистрације ликвидације у АПР отклања и ризик да се након доношење одлуке о ликвидацији избегне наплата потенцијалног пореза за период од доношења одлуке надлежног органа обвезника до дана регистрације исте и све евентуалне злоупотребе овакве правне празнине коју би могла искористити ова категорија пореских обвезника. Такође, отклања се и потенцијални ризик кумулације пореске обавезе на основу потенцијалног преклапања периода за састављање пријава за коначни обрачун пореза, као и проблем неусаглашености закона који регулише рачуноводствена питања и материјалног пореског закона, посебно у делу обавезе састављања ванредних финансијских извештаја и пореских пријава које се наслањају на такве извештаје.

Такође, усвајањем овог закона увела би се солидарна одговорност чланова друштва које је престало ликвидацијом за испуњење обавезе по основу пореске пријаве коју ликвидациони управник подноси по окончању поступка ликвидације, односно када је друштво – порески обвезник престало да постоји. Тиме се отклања потенцијални ризик да се евентуална обавеза не може наплатити јер је дужник престао да постоји по основу спроведене ликвидације, а тиме и оправдање за праксу Пореске управе да евентуалну обавезу по овом основу наплати пре окончања поступка ликвидације, која ствара бројне проблеме обвезницима у поступку ликвидације, јер је утврђивање датума окончања ликвидације као датума који је ранији у односу на дан који претходи датуму регистрације окончања поступка у АПР супротан правним последицама ликвидације и рачуноводственим правилима повезаним са таквим исходом.

Усвајањем предложених измена и допуна закона који уређује опорезивање добити правних лица прописала би се обавеза да пореску пријаву за привредно друштво које је престало статусном променом подносе правни следбеници тог друштва, чиме се у знатној мери олакшава правним следбеницима да извршавају пореске обавезе и остварују права која се односе на њихове правне претходнике утврђене пореским прописима. Такође, предлаже се прописивање обавеза правних следбеника друштва на којим је спроведена статусна промена поделе или издвајања да Пореској управи доставе извештај о подели права и одговорности на основу ког би Пореска управа могла да спроведе одговарајуће промене у пореском рачуноводству. Тиме би се омогућило да порески обвезници – правни следбеници имају стања у пореском рачуноводству у складу са поделом права и обавеза из уговора о подели/издвајању, а тиме и јасну слику својих пореских обавеза и права која им закон гарантује. Предметни извештај, који ће представљати новину за одређен број пореских обвезника (као правних следбеника у статусној промени која за последицу има престанак друштва) садржат ће податке (у форми табеле) о подели пореских обавеза (тј. основног дуга и камата) и права (тј. претплати) правног претходника на правне следбенике према одлуци о статусној промени о подели или издвајању. Исти ће се подносити електронским путем, као прилог (у пдф формату) уз порески биланс обвезника (који се и до сада достављао електронским путем).

Такође, доношењем овог законом извршила би се и одговарајућа термилошка прецизирања у смислу да се појмови који се уводе овим законом усаглашавају са терминологијом коју користи системски закон који уређује питања спровођења поступка стечаја, чиме се отклањају све дилеме по питању статуса стечајних дужника и његових пореских обавеза у односу на фазе стечајног поступка.

- *Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења закона*

Нису разматране могућности да се циљеви које овај закон треба да постигне остваре без његовог доношења, имајући у виду да је реч о елементима система опорезивања који се, сагласно одредби члана 15. ст. 2. и 3. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др. закон, 138/22 и 92/23) уређују пореским законом. Стога се измене и допуне тих елемената не могу решити доношењем подзаконских аката, односно предузимањем других мера у оквиру послова државне управе.

- *Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема*

С обзиром да се ради о законској материји, одређена постојећа законска решења једино је и могуће мењати и допуњавати доношењем закона, тј. изменама и допунама Закона. На овај начин даје се допринос правној сигурности и обезбеђује јавности доступност у погледу вођења пореске политике, с обзиром да се овај закон као општи правни акт објављује, као и ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој пореско-правној ситуацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предложеним решењем прецизира се да обавезу подношења пореске пријаве има ликвидациони или стечајни управник обвезника, при чему се почетак рачунања рокова за подношење пореских пријава рачуна од момента регистрације одговарајућег поступка код АПР. Осим тога, врши се одговарајуће усаглашавање са рачуноводственим прописима у погледу усаглашавање периода који се обухвата пореском пријавом. Коначно, уводи се солидарна одговорност чланова друштва које је престало ликвидацијом за испуњење обавезе по основу пореске пријаве коју ликвидациони управник подноси по окончању поступка ликвидације, односно када је друштво – порески обвезник престало да постоји.

Уз члан 2.

Предлаже се да пореску пријаву за друштво престало статусном променом поднесе правни следбеници тог друштва. Такође, уводи се обавеза правних следбеника друштва над којим је спроведена статусна промена поделе или издвајања да Пореској управи доставе извештај о подели права и одговорности.

Уз члан 3.

Предлаже се рок за доношење подзаконских аката.

Уз члан 4.

Предлаже се време ступања на снагу овог закона и почетак примене истог.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење ове измене нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

У смислу закона којим је уређен плански систем Републике Србије, на органе државне управе примењују се одредбе тог закона у погледу контроле спровођења анализе ефеката прописа пре њиховог усвајања од стране Владе, за све законе и друге прописе којима се битно мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса физичких и правних лица.

Имајући у виду да се предложеним изменама и допунама Закона битно не мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса физичких и правних лица, односно да се предложеним изменама и допунама, у једном делу, врши усклађивање са Законом о рачуноводству, као и термилошко усклађивање са законом који уређује стечај, анализа ефеката овог закона није спроведена.

Наиме, у смислу члана 2. тачка 8) Закона о рачуноводству, ванредни финансијски извештај саставља се и у случајевима отварања, односно закључења стечајног поступка или покретања, односно закључења поступка ликвидације над правним лицем, и то са стањем на дан који претходи дану отварања, односно закључења стечајног поступка или покретања, односно закључења поступка ликвидације. Ванредни финансијски извештај саставља се и у случајевима брисања огранка страног правног лица. С обзиром да се, сагласно одредбама Закона, опорезива добит обвезника пореза на добит (па и оних над којим се спроводи поступак ликвидације и стечаја) утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха (као финансијском извештају), Нацртом закона предлаже се пореска пријава ових обвезника подноси у прописаном роковима са стањем на дан који претходи дану отварања, односно закључења стечајног поступка или покретања, односно закључења поступка ликвидације.

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности? Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Предложеним изменама и допунама Закона постиже се јасније регулисање питања подношења пореске пријаве за обвезнике код којих је покренут поступак ликвидације или стечаја. Поред тога, такође се јасније дефинише питање подношења одговарајуће документације (извештај о подели права и одговорности) након спроведене статусне промене. На овај начин постижу се позитивни ефекти како за пореске обвезнике, тако и за Пореску управу.

Поред претходно објашњених позитивних ефеката који би се предложеном изменом постигли, она је и неопходна за увођење новог пословног модела Пореске управе који, између осталог, подразумева аутоматизацију одговарајућих пословних процеса Пореске управе, као и ажурни подаци у Јединственом регистру пореских обвезника, односно тачно стање у пореском и рачуноводству које се ажурира у реалном времену. Нови пословни модел резултат је спровођења Програма трансформације Пореске управе за период 2021 - 2025. године (даље: Програм трансформације) који је усвојила Влада Републике Србије.

2) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

За промену која се предлаже од значаја је Закон о порезу на добит правних лица и одговарајући подзаконски акт, имајући у виду да је тим законом, између осталог уређен начин подношења пореске пријаве и пратеће документације од стране пореских обвезника, док је сам поступак ближе уређен подзаконским актом.

Додатно, предложене измене Закона о порезу на добит правних лица представљају један од корака у обезбеђивању одговарајућег пореско-правног законског оквира за успостављање новог пословног модела, а тиме и Програма трансформације на основу ког је донет.

3) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Проблеми који су уочени у погледу подношења пореских пријава обвезника пореза на добит код којих је покренут поступак ликвидације или стечаја састоје се преваходно из недовољно прецизних одредби које регулишу рокове и одговорност за подношење истих. Оваква ситуација ствара практичне проблеме како пореским обвезницима, тако и органима Пореске управе.

Из угла пореских обвезника, јасно прецизирање одговорности за подношење пореских пријава, као и усаглашавање периода који се обухвата пореском пријавом са прописима о рачуноводству, представља смањење ризика од сношења последица неправилне примене пореских прописа, као и поједностављење примене истих.

Из угла Пореске управе, предложене измене омогућавају аутоматизацију одређених пословних процеса, те следствено, смањење простора за грешке у примени прописа и административно растерећење. Поред тога, увођењем солидарне одговорности чланова друштва које је престало ликвидацијом за испуњење обавезе по основу пореске пријаве коју ликвидациони управник подноси по окончању поступка ликвидације отклања се потенцијални ризик да се евентуална обавеза не може наплатити јер је дужник престао да постоји ликвидацијом.

Поред тога, утврђује се да пореску пријаву за друштво престало статусном променом подносе правни следбеници тог друштва. Тиме се значајно олакшава правним следбеницима да извршавају пореске обавезе и остварују права која се односе на њихове правне претходнике, а која су утврђена пореским прописима.

4) Која промена се предлаже? Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Промена која се предлаже јесте измена одговарајућих законских одредби које регулишу обавезу подношења пореских пријава обвезника пореза на добит код којих је покренут поступак ликвидације или стечаја, као и пореских обвезника над којима се спроводи статусна промена.

5) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Циљна група на коју непосредно утиче предложена промена су привредни субјекти код којих је покренут поступак ликвидације или стечаја, као и привредни субјекти који су укључени у поступке статусних промена.

Предложена измена такође непосредно утиче на Пореску управу, односно на тачност и ажурност података у Регистру пореских обвезника, као и пореском рачуноводству, које се овом променом оснажује.

Предложена измена нема ни непосредан ни посредан утицај на друге обвезнике.

6) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не постоје важећи документи јавних политика којим би се могла остварити промена предложена овим законом, нити би се она могла постићи доношењем неког документа јавне политике, будући да се питања од значаја за подношење пореске пријаве могу изменити само законом.

7) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Предложену промену није могуће остварити применом важећих прописа, већ искључиво доношењем овог закона.

8) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo).

Уколико се одустане од доношења овог закона обвезници пореза на добит правних лица код којих је покренут поступак ликвидације или стечаја, они обвезници који су укључени у поступке статусних промена наставили би да се суочавају са претходно описаним потешкоћама у примени наведених законских норми. Са друге стране, Пореска управа би наставила да има недовољно тачан и ажуран увид у све поступке покренуте код пореских обвезника, односно у стања њихових обавеза по основу пореза на добит правних лица.

9) Како је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

У упоредној пракси пореских администрација решење које се предлаже је правило.

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором

на ово питање дефинише се општи циљ).

Промена предложена овим законом је у ширем смислу неопходна за успостављање Новог пословног модела Пореске управе дефинисаног у оквиру спровођења Програма трансформације који је усвојила Влада одредивши се за изградњу савремене пореске администрације која својим доследним, стручним и ефикасним радом обезбеђује стабилност јавних финансија која је предуслов развоја друштва у целини.

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Како је већ речено, предложеним изменама постиже се јасније регулисање питања подношења пореске пријаве за обвезнике током поступка ликвидације или стечаја. Поред тога, јасније се дефинише питање подношења одговарајуће документације (извештај о подели права и одговорности) након спроведене статусне промене.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Промена предложена овим законом усклађена је са постојећим правним оквиром, а остваривање Програма трансформације један је од приоритета Владе.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Основни показатељ учинка спровођења предложене промене је тачност и ажурност одговарајућих информација у Регистру пореских обвезника, као и стања по основу пореза на добит правних лица у пореском рачуноводству.

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „status quo“ опција?

Циљ који се жели постићи доношењем овог закона не може се постићи применом „status quo“ опције нити другим алтернативним мерама.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Не постоје друге опције за постизање жељене промене, имајући у виду да је неопходна измена регулаторног оквира.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Предложена решења не садрже рестриктивне мере.

4) *Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?*

Предложеним законским решењима нису идентификоване управљачко организационе мере које је неопходно спровести.

5) *Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно- едукативних мера?*

Остваривање предложене промене није могуће спровођењем информативно- едукативних мера, јер је реч о законској одредби.

6) *Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?*

Предложена измена се не може постићи без измене закона, имајући у виду да се ради о законској материји.

7) *Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?*

За спровођење предложених законских решења постоје расположиви ресурси.

8) *Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?*

Једино спровођење предложене измене омогућава постизање дефинисаног циља.

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) *Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?*

Предложена измена нема утицај на обим јавних прихода и расхода ни у средњем ни у дугом року.

2) *Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?*

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

3) *Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?*

Предложена измена нема утицаја на међународне финансијске обавезе.

4) *Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама*

капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Овим законом се не врши оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Предложена измена не захтева додатне расходе.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабраних опција у овом закону опције на расходе других институција?

Предложена измена не захтева додатне расходе ни других институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Предложено законско решење неће створити додатне трошкове пореским обвезницима обухваћеним предложеним законским изменама (привредни субјекти код којих је покренут поступак ликвидације или стечаја, односно привредни субјекти који су укључени у поступке статусних промена).

Наиме, обавеза подношења одговарајућих пореских пријава за случај отварања поступка стечаја или ликвидације већ је прописана законом. Изменама се уклањају одређене практичне потешкоће у примени предметних норми. Такође, извештај о подели права и обавеза правног претходника представља документ који се свакако припрема током спровођења поступка статусне промене.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Предложено законско решење нема утицаја на конкурентност привредних субјеката на домаћем и међународном тржишту.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Предметна измена нема утицаја на услове конкуренције.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Предложена измена нема утицај на трансфер технологије и/или примену иновација, али представља предуслов за успостављање Новог пословног модела Пореске управе који садржи иновативна решења.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на

који начин?

Предложена измена нема утицај на друштвено богатство и његови расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Не очекују се наведени ефекти.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Предметним законом не уводе се организационе, управљачке и институционалне промене.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Јавна управа има капацитета за спровођење предложених измена.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију изабране опције није потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа нити било ког другог субјекта јавног сектора.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Изабрана опција је у сагласности са важећим прописима.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност? Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне/управе и на који начин?

Изабрана опција не утиче на владавину права и безбедност, нити на одговорност и транспарентност рада јавне управе.

6) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

За спровођење предложене измене прописани су одговарајући рокови за имплементацију.

Да би се успоставили критеријуми за аутоматско праћење рокова за испуњење обавеза обвезника који су у поступку ликвидације потребно је унапређење ИТ подршке које је предвиђено Програмом трансформације Пореске управе и очекује се у наредном периоду. Тренутно је праћење рокова обавеза пореског инспектора надлежног за пореског обвезника.

Садржај извештај о реализацији поделе права и обавеза правног претходника који ће у случају статусних промена подела и издвајање правни следбеници друштва над којим је извршена статусна промена подносити Пореској управи (заједно са пореским билансом, односно пореском пријавом) ближе ће се уредити доношењем допуне Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 20/14, 101/16, 8/19, 04/19, 159/20 и 97/21), при чему се Нацртом закона предлаже да се допуне овог правилника донесу се у року од 30 дана од дана почетка примене овог закона. Поред тога напомињемо да за потребе додавања предметног извештаја није потребно вршити измене софтвера.

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

За спровођење изабране опције обезбеђена је адекватна подршка, а остваривање Програма трансформације, за које је спровођење предложене промене један од предуслова, јесте један од приоритета Владе.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

За спровођење предложене измене нису потребна додатна средства.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

За спровођење предложених измена не постоји ризик.

Информације о спроведеним консултацијама:

У погледу примене предложених законских решења у току израде Нацрта закона извршене су консултације са Пореском управом, као релевантним органом државне управе која учествује у спровођењу овог закона.

Такође, у циљу упознавања заинтересованих страна са предложеним изменама и допунама, Нацрт закона био је објављен на веб страници Министарства финансија, као и на веб апликацији еКонсултације, како би заинтересоване стране могле да доставе евентуалне сугестије и примедбе.

Овај закон је у поступку припреме достављен надлежним министарствима и другим надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да се изјасне о предложеном закону.

Информације о битним елементима административног поступка који се уређује прописом:

Предложеним изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица не врши се измена постојећих административних поступака, нити се уводе нови административни поступци.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

Порески третман ликвидације и стечаја обвезника

Члан 34.

~~Добит обвезника у поступку ликвидације, у поступку стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством, као и у поступку реорганизације, опорезује се у складу са овим законом.~~

~~Обвезник из става 1. овог члана подноси пореску пријаву и порески биланс у року од 60 дана од дана:~~

- ~~1) покретања поступка ликвидације са стањем на дан који претходи дану покретања поступка ликвидације;~~
- ~~2) окончања, односно обуставе поступка ликвидације са стањем на дан окончања, односно обуставе поступка ликвидације;~~
- ~~3) отварања поступка стечаја са стањем на дан који претходи дану отварања поступка стечаја;~~
- ~~4) почетка примене плана реорганизације са стањем на дан који претходи дану почетка примене плана реорганизације.~~

ЛИКВИДАЦИОНИ, ОДНОСНО СТЕЧАЈНИ УПРАВНИК ОБВЕЗНИКА ПОДНОСИ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ И ПОРЕСКИ БИЛАНС У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА РЕГИСТРАЦИЈЕ У РЕГИСТРУ ОРГАНА НАДЛЕЖНОГ ЗА ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА:

- 1) ПОКРЕТАЊА ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ СА СТАЊЕМ НА ДАН КОЈИ ПРЕТХОДИ ДАНУ РЕГИСТРАЦИЈЕ;
- 2) ОКОНЧАЊА, ОДНОСНО ОБУСТАВЕ ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ СА СТАЊЕМ НА ДАН КОЈИ ПРЕТХОДИ ДАНУ РЕГИСТРАЦИЈЕ;
- 3) ОТВАРАЊА ПОСТУПКА СТЕЧАЈА СА СТАЊЕМ НА ДАН КОЈИ ПРЕТХОДИ ДАНУ ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА СУДА О ОТВАРАЊУ ПОСТУПКА СТЕЧАЈА;
- 4) ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ПЛАНА РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ СА СТАЊЕМ НА ДАН КОЈИ ПРЕТХОДИ ДАНУ ПРАВНОСНАЖНОСТИ РЕШЕЊА СУДА О ПОТВРЂИВАЊУ ПЛАНА РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ.

Уколико се поступак ликвидације, односно поступак стечаја, ~~односно реорганизација~~, наставе у наредној календарској години, ~~обвезник из става 1. овог члана~~ ЛИКВИДАЦИОНИ, ОДНОСНО СТЕЧАЈНИ УПРАВНИК ОБВЕЗНИКА подноси и пореску пријаву и порески биланс са стањем на дан 31. децембра текуће године, у складу са чланом 63. ст. 3. и 4. овог закона.

ОБВЕЗНИК У ПОСТУПКУ РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ ПОДНОСИ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ И ПОРЕСКИ БИЛАНС У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 63. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА.

Добит обвезника у периоду од правоснажности решења о ~~настављању стечајног поступка банкротством~~ БАНКРОТСТВУ СТЕЧАЈНОГ ДУЖНИКА до правоснажности решења о закључењу стечајног поступка, односно до правоснажности решења о обустави стечајног поступка услед продаје стечајног дужника као правног лица (у даљем тексту: период стечаја) утврђује се као позитивна разлика вредности имовине обвезника са краја и са почетка периода стечаја, после намирења поверилаца. Вредност имовине обвезника са почетка периода стечаја је вредност имовине на дан који претходи дану отварања стечајног поступка коригована за промене настале до почетка периода стечаја у складу са прописима који уређују стечај.

~~Обвезник из става 4. овог члана подноси пореску пријаву и порески биланс у року од десет дана од дана:~~

~~1) правоснажности решења о настављању стечајног поступка банкротством са стањем на дан правоснажности тог решења;~~

~~2) правоснажности решења о закључењу стечајног поступка банкротством, односно правоснажности решења о обустави стечајног поступка услед продаје стечајног дужника као правног лица, на дан правоснажности тог решења.~~

СТЕЧАЈНИ УПРАВНИК ОБВЕЗНИКА ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИ ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ И ПОРЕСКИ БИЛАНС У РОКУ ОД ДЕСЕТ ДАНА ОД ДАНА РЕГИСТРАЦИЈЕ У РЕГИСТРУ ОРГАНА НАДЛЕЖНОГ ЗА ВОЂЕЊЕ РЕГИСТРА:

1) ПРАВНОСНАЖНОГ РЕШЕЊА О БАНКРОТСТВУ СТЕЧАЈНОГ ДУЖНИКА СА СТАЊЕМ НА ДАН КОЈИ ПРЕТХОДИ ДАНУ ПРАВНОСНАЖНОСТИ ТОГ РЕШЕЊА;

2) ПРАВНОСНАЖНОГ РЕШЕЊА О ЗАКЉУЧЕЊУ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА БАНКРОТСТВОМ, ОДНОСНО ПРАВНОСНАЖНОГ РЕШЕЊА О ОБУСТАВИ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА УСЛЕД ПРОДАЈЕ СТЕЧАЈНОГ ДУЖНИКА КАО ПРАВНОГ ЛИЦА, СА СТАЊЕМ НА ДАН КОЈИ ПРЕТХОДИ ДАНУ ПРАВНОСНАЖНОСТИ ТОГ РЕШЕЊА.

У СЛУЧАЈУ БРИСАЊА ОГРАНКА НЕРЕЗИДЕНТНОГ ОБВЕЗНИКА ПОРЕСКА ПРИЈАВА И ПОРЕСКИ БИЛАНС ПОДНОСЕ СЕ У РОКУ ПРОПИСАНИМ СТАВОМ 1. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА.

ЗА ИСПУЊЕЊЕ ОБАВЕЗЕ ПОРЕЗА НА ДОБИТ УТВРЂЕНЕ ПОРЕСКОМ ПРИЈАВОМ ПОДНЕТОМ ПО ОКОНЧАЊУ ПОСТУПКА ЛИКВИДАЦИЈЕ СОЛИДАРНО ОДГОВАРАЈУ ЧЛАНОВИ ДРУШТВА КОЈЕ ЈЕ ПРЕСТАЛО ЛИКВИДАЦИЈОМ ДО

ВИСИНЕ ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ КОЈА ИМ ЈЕ ПОЈЕДИНАЧНО ПРИПАЛА У ПОСТУПКУ ЛИКВИДАЦИЈЕ УТВРЂЕНЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ОПОРЕЗИВАЊЕ ДОБИТИ ПРАВНИХ ЛИЦА.

Члан 63.

Порески обвезник је дужан да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву у којој је обрачунат порез, за период за који се утврђује порез.

Уз пореску пријаву порески обвезник је дужан да поднесе и порески биланс за период из става 1. овог члана.

Пореска пријава подноси се у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује порез.

Поред пореске пријаве из става 3. овог члана, ~~обвезник из члана 34. став 1. овог закона~~ ЛИКВИДАЦИОНИ, ОДНОСНО СТЕЧАЈНИ УПРАВНИК ОБВЕЗНИКА подноси и пореску пријаву у року који је прописан ~~ставом 2. тог члана~~ ЧЛАНОМ 34. СТАВ 1. овог закона.

~~Порески обвезник~~ СТЕЧАЈНИ УПРАВНИК ОБВЕЗНИКА из члана 34. став 4. овог закона подноси искључиво пореске пријаве у роковима прописаним ставом 5. тог члана овог закона.

~~Изузетно од става 3. овог члана, у случају статусне промене која има за последицу престанак друштва, пореска пријава подноси се у року од 60 дана од дана статусне промене.~~

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, У СЛУЧАЈУ СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ КОЈА ИМА ЗА ПОСЛЕДИЦУ ПРЕСТАНАК ДРУШТВА, ПОРЕСКА ПРИЈАВА ПОДНОСИ СЕ У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА УПИСА СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ У НАДЛЕЖНОМ РЕГИСТРУ, А ПОДНОСИ ЈЕ ПРАВНИ СЛЕДБЕНИК ДРУШТВА КОЈЕ ЈЕ ПРЕСТАЛО ДА ПОСТОЈИ У СТАТУСНОЈ ПРОМЕНИ. УКОЛИКО ИМА ВИШЕ ПРАВНИХ СЛЕДБЕНИКА ПОРЕСКУ ПРИЈАВУ ПОДНОСИ ЗАКОНСКИ ЗАСТУПНИК ДРУШТВА КОЈЕ ПРЕСТАЈЕ ДА ПОСТОЈИ УСЛЕД СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ.

У СЛУЧАЈУ СТАТУСНИХ ПРОМЕНА ПОДЕЛА И ИЗДВАЈАЊЕ ПРАВНИ СЛЕДБЕНИЦИ ДРУШТВА НАД КОЈИМ ЈЕ ИЗВРШЕНА СТАТУСНА ПРОМЕНА, ДУЖНИ СУ ДА ПОДНЕСУ ПОРЕСКОЈ УПРАВИ ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПОДЕЛЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА ПРАВНОГ ПРЕТХОДНИКА У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА УПИСА СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ У НАДЛЕЖНОМ РЕГИСТРУ.

Ако порески обвезник уз пореску пријаву не поднесе и порески биланс сматра се да пореска пријава није поднета.

Одредбе ст. 1. до 3. овог члана сходно се примењују и на нерезидентног обвезника из члана 5. овог закона.

Садржај пореске пријаве и пореског биланса које подноси порески обвезник из члана 1. ст. 1. до 3. и члана 5. овог закона, КАО И ИЗВЕШТАЈА ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА, ближе уређује министар финансија.

ЧЛАН 3.

ИЗМЕНЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА ИЗ ЧЛАНА 63. СТАВ 9. ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 25/01, 80/02, 80/02-ДР. ЗАКОН, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14-ДР. ЗАКОН, 142/14, 91/15-АУТЕНТИЧНО ТУМАЧЕЊЕ, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20 И 118/21), ДОНЕЋЕ СЕ У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 4.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”, А ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ОД 1. ЈАНУАРА 2025. ГОДИНЕ.

